

Wonderful Copenhagen:

Kommentarer til Rapporten "Fremtidens Erhvervsstøtte" (Frigast-rapporten)

Rapporten skriver på d. 170 følgende om Wonderful Copenhagen:

"Ordningen vurderes frem for alt at kunne øge den økonomiske aktivitet i turismeerhvervet i Region Hovedstaden. Ordningen vurderes derfor efter kriterie A1. Bedre samfundsøkonomi.

Der er i udgangspunktet tale om branchestøtte til turismeerhvervet i Region Hovedstaden. Turismeerhvervet er karakteriseret ved, at turister typisk har en kunderelation til en lang række danske virksomheder inden for bl.a. transport, hotel, restauration, detailhandel, kultur mv., hvorfor gevinsten for den enkelte virksomhed ved at markedsføre sig kommer andre virksomheder i turismeerhvervet til gode. Tiltrækningen af turister er således ikke-ekskluderbar og ikke-rivaliserende og har derfor karakter af et offentligt gode. Turisme kan også være forbundet med positive eksternaliteter for lokalbefolkningen, da turismeaktivitet kan bidrage til forbedring af fx kulturelle tilbud. Der kan derfor være samfundsøkonomiske argumenter for en vis grad af offentlig støtte til turismeindsatser, der har til hensigt at tiltrække turister til Danmark og udvikle turismeydelser.

Fra centraliseret statsligt hold løftes markedsføringen af Danmark via et statsligt tilskud til VisitDenmark, som ekspertgruppen ikke lægger op til at sanere, jf. særskilt beskrivelse. Der er derimod ikke andre regionalt afgrænsede turismeorganisationer end WoCo, der direkte modtager en statslig bevilling (der eksisterer statsligt finansierede puljer til fremme af turisme). VisitAarhus, som markedsfører ferie og ophold i Aarhusregionen, modtager fx ikke en statslig bevilling. En særskilt indsats fra WoCo kan derfor bidrage til at tiltrække økonomisk aktivitet og arbejdskraft til hovedstadsområdet på bekostning af andre områder i Danmark. Ekspertgruppen vurderer, at der ikke er påvist tilstrækkelige samfundsøkonomiske gevinster ved fra statslig side at yde støtte til en regionalt afgrænset turismeorganisation."

Samtidig er der en risiko for støttespild, da der er et vist overlap mellem WoCo og VisitDenmarks aktiviteter. En eventuel udfordring med turismefremme i hovedstadsområdet vurderes bedst løst, hvis de omfattede kommuner (eller øvrige aktører) selv prioriterer indsatsen. "

Anbefaling Ekspertgruppen anbefaler, at ordningen saneres."

På s.177 fremgår følgende om VisitDenmark, der ikke saneres: "VisitDenmarks formål er netop fra centralt hold at udbrede kendskabet til Danmark som rejsedestination bredt set med henblik på at tiltrække turister mest effektivt. Samtidig har andre lande tilsvarende organisationer, der investerer i markedsføring. I fraværet af VisitDenmark (eller en anden centraliseret enhed) vil danske virksomheder stå ringere i den internationale konkurrence om turisterne."

Samme argument, som Ekspertgruppen bruger for at begrunde, at VisitDenmark ikke skal saneres, gælder også for WOCO: Andre lande har større offentlig finansiering af deres hovedstadsorganisationer for turismefremme end i Danmark! Se nedenfor.

Frigast-udvalgets konklusion om, at det "ikke er en statslig opgave" at finansiere Wonderful Copenhagen er helt forkert af rigtig mange grunde. Rapporten afspejler en mangel på forståelse af, hvad Wonderful Copenhagen laver.

Der er rigtig mange grunde til at staten har en klar interesse i at basisfinansiere Wonderful Copenhagen – for effekterne rækker langt ud over hovedstaden. I det lys, kan det heller ikke forventes, at Hovedstadens kommuner finansierer indsatsen:

- **Hovedstadens turisme skabte i 2019 en turismeomsætning på 52 mia. kr. med en afledt skatteeffekt på 19,5 mia.kr., hvoraf ca. 80 % (Ca. 16 mia. kr.) tilgår Staten.** De 47 mio. kr. som Frigast-udvalget vil sanere væk i statslig basisbevilling er en god investering (for staten).
- **Wonderful Copenhagen står for 38 pct (2019) af den samlede omsætning i dansk turisme – der er dimensioner til forskel fra andre destinationer.** Det destinationsselskab, der kommer tættest på (Aarhusregionen), står for 9 pct. af omsætningen i dansk turisme. Frigast-rapporten henviser netop til Aarhus-regionen som et eksempel på, at kommuner selv finansierer destinationsselskaber. Men hovedstadens turismefremme er af en størrelse, som ikke kan løftes af hovedstadens kommuner alene – og som ikke kan sammenlignes med Aarhus.
- **For hver 1 krone der saneres, vil hovedstadens turisme miste over 2 kr.** Wonderful Copenhagen får statens turismeinvestering til at vokse til langt over det dobbelte gennem offentlige-private partnerskaber: I 2019 (seneste fulde normale år før Corona) var basisfinansieringen 43,3 mio. kr. Den bevilling fik WOCO gearret med yderligere 58,6 mio. kr. fra andre kilder (herunder private lokalt og internationalt, kommuner, fonde, mv.), jf. WOCOs årsrapport 2019. Uden basisbevilling, ingen gearing. Frigast-rapporten bemærker slet ikke dette.

Det er en udokumenteret påstand af dimensioner, at *"En særskilt indsats fra WOCO kan derfor bidrage til at tiltrække økonomisk aktivitet og arbejdskraft til hovedstadsområdet på bekostning af andre områder i Danmark"*, som Frigast-udvalget kort skriver i en bemærkning - uden nogen som helst dokumentation.

Det er misforstået, at den forretning, Wonderful Copenhagen tiltrækker, sker på bekostning af resten af Danmark. Tværtimod ville hovedparten af den turisme som Wonderful Copenhagen tiltrækker, netop ikke komme til landet, hvis ikke den blev tiltrukket til hovedstaden. Med andre ord gør Wonderful Copenhagen's aktiviteter kagen større i dansk turisme, fordi:

- **Det gavner Danmark, at Danmarks hovedstad står stærkt i den internationale konkurrence med andre hovedstæder som Stockholm, Barcelona, Berlin, Wien og Amsterdam.** Wonderful Copenhagen er *ikke* i konkurrence med andre danske destinationer – men andre hovedstæder internationalt. Aarhus er i konkurrence med andre, mindre byer (second tier cities) – det er et helt andet ball game!
- **WOCOs resultater gavner hele Danmark:** I 2023 vandt WOCO fx 53 store videnskongresser og 194 internationale møder (som gavner erhverv og

universiteter i hele Danmark), 7 store events (der samler nationen i Danmarks hovedstad) og tiltrak ca. 1,2 mio. krydstogtgæster (til hele Danmark), 6 nye interkontinentale flyruter (til Danmarks internationale lufthavn) og meget andet:

- Det gavner resten af Danmark, at hovedstaden kan tiltrække ferierejsende, fx 814.000 overnatninger fra amerikanske turister (det øvrige Danmark tiltrækker 155.000 overnatninger). Hvis ikke hovedstaden kunne trække dem til, ville de formentlig slet ikke komme til Danmark. Og omsætningen fra de amerikanske turister i hovedstaden gavner underleverandører i hele Danmark!
  - Det skader ikke resten af Danmark, at hovedstaden huser store kongresser og events, som ikke kan huses andre steder – eller ikke vil til andre byer i Danmark (fordi de så hellere vil til en anden hovedstad). Det gavner Danmark!
  - Det gavner resten af Danmark, at København er et fyrtårn til at tiltrække krydstogtskibe. København trækker resten af landet med op: For hvert internationale krydstogtskibe hvert år anløber København, vælger cirka en tredjedel af dem også at besøge andre danske krydstogthavne.
- **Det gavner Danmark og dansk turisme, at WOCO øger den internationale rejselyst til hovedstaden og derigennem styrker grundlaget for Danmarks internationale lufthavn (CPH):** Før pandemien udgjorde de ferierejsende ca. 67% af andelen af passagerer på en given rute. Den andel er steget til ca. 75% i 2022. Så: Svækket statslig turismeindsats i hovedstaden vil svække Danmarks internationale lufthavn, der vil føre til svækket samfundsøkonomi og turisme i hele Danmark.
  - **Wonderful Copenhagen løfter – i modsætning til andre destinationselskaber – landsdækkende opgaver.** Statens basisfinansiering udgør grundlaget for Wonderful Copenhagen's mange landsdækkende og løvbundne opgaver inden for *erhvervsturisme*, *Dansk Storbyturisme (Wonderful Copenhagen)* og *krydstogtturisme* i hele landet. At skabe sammenhæng fra hovedstad til resten af landet på turismeområdet, er ikke en opgave, kommunerne i hovedstadsregionen kan forventes at varetage.
  - **WOCO får mindre i offentlig finansiering end sine internationale konkurrenter:** Faktisk ligger WOCO på en 57. plads ud af 67 konkurrentbyer ift. offentlig finansiering. Stockholm, som er Københavns største konkurrent, ligger på en 13. plads, dvs. har langt større andel af offentlig finansiering. Frigast-rapporten er blottet for "udefra-ind" betragtninger om hovedstadens internationale konkurrencesituation. Rapporten er udtryk for et "indefra-ind" perspektiv, hvor hovedstaden sammenlignes med alle andre danske destinationer, og derfor kun skal medfinansieres af kommuner. Det perspektiv skader dansk turisme.

Frigast-rapporten analyserer heller ikke de afledte effekter af hovedstadens turisme:

- **Turismen i hovedstaden er en af de bedste genveje til at skabe fast beskæftigelse til grupper, der ofte kan have svært ved at få fodfæste på arbejdsmarkedet – og dermed øge den strukturelle beskæftigelse.** Det

konkluderer Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) i en analyse fra 2023. Sammenlignet med andre brancher på landsplan er andelen af unge, der er beskæftiget i hovedstadens turisme, ca. dobbelt så stor. Det samme gælder for andelen af ufaglærte. Endelig er der flere tidligere kontanthjælpsmodtagere, der finder beskæftigelse inden for turismeerhverv end i andre brancher. Så investering i hovedstadens turisme er også en investering i et bredt arbejdsmarked. Men det ser Frigast-rapporten heller ikke på.

- **Ikke før og ingen andre steder i landet – har erhvervet netop investeret så massivt i ny hotelkapacitet. Det skaber kæmpe muligheder!** De nye hoteller og den besluttede stigning i hotelværelser i København i perioden 2018 – 2025, svarer til hele kapaciteten af hotelværelser i Odense, Ålborg, og 2 x Aarhus. Alene den del, der allerede er realiseret, svarer til en stigning på 58 pct. i hovedstadens hotelkapacitet og en investering i omegnen af 12 mia. kr. - som er foretaget i forventning om, at den kollektive indsats for turismefremme vil fortsætte. Hvis det lykkes at udnytte den udvidede kapacitet lige så godt som man gjorde i 2019-niveau (frem mod 2025), vil der fra i dag kunne skabes en ekstra omsætning på over 3 mia. kr., og over 2000 nye varige jobs. Frigast-rapporten ser helt bort fra den enorme private hotel-investering i hovedstaden.
- **Hovedstadens turisme skaber grundlag for udvikling af dansk kultur:** 52% af besøgende ved statslige og statsanerkendte museer i København er internationale turister – mens det i resten af Danmark kun er 17%. Det gennemsnitlige døgnforbrug for kulturturister til storbyer er næsten dobbelt så højt som kulturturister i kyst- og naturdanmark. Og over halvdelen af udenlandske turister er kulturturister, dvs. de har kultur som et af deres vigtigste rejsemotiver. Så kulturtilbuddene er afhængige af den målrettede internationale turismeindsats. Der bliver slet ikke set på sammenhæng mellem statens investering i hhv. turisme og kultur i Frigast-rapporten.
- **Der er sammenhæng mellem hovedstadens erhvervsturisme og dansk erhvervslivs styrkepositioner:** Erhvervsturismen fylder meget mere i Hovedstaden end i resten af landet. Udover at Erhvervsturismen har det højeste gennemsnitlige døgnforbrug blandt alle turistsegmenter, så udgør store internationale videnskongresser, møder og messer helt centrale eksportplatforme for dansk erhvervsliv, bl.a. inden for Life Science og grøn teknologi. Desuden er disse internationale begivenheder i hovedstaden med til at styrke danske universiteters internationale position og et vigtigt redskab til rekruttering af udenlandske forskere. Denne sammenhæng finder heller ikke vej ind i Frigast-rapporten.

Der er i Frigast-rapporten ingen henvisning eller hensyntagen til baggrunden for, at WOCO er på Finansloven:

- **Der er en statslig grund til, at WOCO som det eneste destinationsselskab er på statens budget (finansloven):** Før den statslige Erhvervsfremmereformen i 2018 basisfinansierede regionen (RH) Wonderful Copenhagen. Ingen anden region i DK gjorde det samme. Med den statslige reform (hvormed regionerne ikke længere måtte arbejde med erhverv og turisme) blev midlerne taget fra RH og lagt på Finansloven (og ikke givet til kommunerne) med reference til vigtigheden af hovedstadens turisme.

Skærer man nu i statens bevilling, skærer man i realiteten i den centrale finansiering.

Frigast-rapporten skriver, at der "der en risiko for støttespild, da der er et vist overlap mellem WOCO og VisitDenmarks aktiviteter." Det er ubegrundet i rapporten – og forkert! Frigast-udvalget kunne jo have spurgt ind til dette, i stedet for at antage at "der er risiko for"...

- VisitDenmark og WOCO løfter i dag forskellige markedsføringsopgaver. En sanering vil derfor betyde, at der er opgaver, som ikke vil blive løftet – dvs. vi vil få mindre international markedsføring af hovedstaden.
- VDK og WOCO har i dag en klar rollefordeling mellem de to organisationer: VDK har ansvar for det danske brand og WOCO har ansvar for hovedstadens internationale brand, som udvikles inden for den nationale brandramme. VDK har en større rolle ift. at udbrede det generelle kendskab til Danmark, mens WOCO spiller en større rolle længere henne i brugerrejsen, hvor brugerne for alvor begynder at overveje hovedstaden som rejsemål. Opgavefordelingen sikrer, at de to organisationers indsatser forstærker hinanden og at brug af midler optimeres. Alle markedsføringsindsatser koordineres i en fælles operationel markedsføringsplan for hovedstaden, som planlægges for et år ad gangen.